

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 — kr.
Félévre . . . . . 5 — " "
Negyedévre . . . . . 2 — " "
Egy órára . . . . . 1 — " "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **IG. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:

Nagy hasábos polt sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a több-sorú feladások alkú szerint jutányos arón vétetnek fel. Bélyeg-díjmin den külön bejegyzéssel 30 kr.

Hol vagy magyar ?

Debreczen, jun. 11.

Se hossza, se vége azoknak a szilpolyozó követeléseknek, amelyeket a hadügyi kormányzat támaszt ellenünk. Sohasem gázolunk ki belőlük, mert nem teremtett az Isten annyi pénzt, amennyire a katonaság azt mondaná: elég.

Most már azt pöngetik, hogy a tengeri haderőnket jobban fejlesztenünk kell. Nem elég a sok tűz okádó hajó szörnyeteg, még többet akar a nagyhatalmi állásban tetszelgő udvari politika.

A többek között egy különösen nagy ágyus szörnyetegét akarnak építeni, amelyet már előre is elkereszteltek. Kaiser Carl VI. elneve.

No szép. Aki nem tud németül, annak megmagyarázhatjuk, hogy ez a név magyarul: VI. Károly császár. Aki különben úgy melleleg magyar király is volt, de már ez a kis czim, az osztrák udvari mérnökök számítása szerint, nem férne rá a falu nagyságu hajóra. No szép. Nincs ellene kifogásunk. Dicsőitse az osztrák a volt császárait úgy, ahogy neki tetszik, bár ehhez a dicsőítéshez mi is hozzájárulunk úgy, hogy az a tisztelt hajó nemcsak osztrák, hanem magyar pénzen is születik és táplálkozik.

Hanem azért mégis csak bátorkodunk egy kicsit gondolkodni és az jut eszünkbe, hogy annak a tengeri haderőnek a költsége bennünket magyarokat

is terhel, aztán meg nekünk magyaroknak is van külön tengerünk, hát már az osztó igazság mégis azt követeli, hogy azok közt a hajók között több is akadna olyan, amely magyar névre van keresztelve s amelyről legalább eszébe jutna a világnak, hogy Ferencz József jogára alatt magyarok is vannak egynehányan, meg hogy ő felsége birodalmában magyar föld is van egy pár holdra való

Eszünkbe jut az, hogy Kálmán királyunk volt az első magyar király, aki azt mondta: „tengerre magyar“, tehát alighanem megérdemelné, hogy egy hajó az ő nevét viselje. Az igaz ugyan, hogy ez a király olyan régen élt, hogy akkor még a Habsburpoknak a familiájáról alig tudott a világ, de hát azért a tisztes kegyelet talán még sem engedi, hogy olyan feledésbe menjen a neve, mint valami bécsi burgbeli zsandárörmesteré

Igy okoskodunk mi, de hiába okoskodunk, mert a hadseregeél nagyon kicseibe veszik a mi okoskodásunkat. Hiába mondja ki a kiegyezési törvény az egyenlőséget, mert mindenben az osztrák az ur. Hiába vetik ki ránk a tenger költséget, azért semmibe se veszik a magyart. A helyzet aztán az, hogy a külföld csak osztrákot ismer, de a magyarról nem tud semmit.

A hadsereg zászlója osztrák. A tengeri hajók jelző zászlainak színe se magyar. A külföldi követségek és konzulátusok se nyelvben, se színben, se

érzelemben nem adnak kifejezést annak, hogy mi is vagyunk a világon s így joggal kérheti a külföld, hogy hát hol van az a magyar ?

A külföld csak bámulva kérheti ezt, de mi, a megkisebbitett, a lealázott, a semmibe se vett nemzet a méltó felháborodás hangján kérdezzük önmagunktól, hogy hát hol is vagyunk mi, a kik jogainkról le nem mondtuuk, a kik az elvesztett jogokat visszaszereztük és akik nem csak keservesen szerzett pénzünkkel, de vérünkkel is hozzájárulunk ahhoz, hogy saját hazánk és a zürzavaros forgalomból kitolakodott úgynevezett osztrák nemzet is éljen e világon.

A tehetetlenségnek dühe arcunkba kergeti a vért s valóságos gyomorfelháborodást éreznünk arra a tudatra, hogy mind ennek a jogtalanságnak és gyalázatos gyáva meghunyászkodásnak oka az, hogy egy tehetetlen, csupán a miniszteri székhöz görcsösen ragaszkodó kormány áll az ügyek élén, oly kormány, amely a polgársággal szemben a legkíméletlenebb követelésekkel áll elő, de felfelé csuszóbb mászóbb a farkcsóváló ölebnél.

Bizony bizony hol van a magyar ? Mikor születik meg az a magyar nemzeték, amely karjainak súlyával üti le a pokolba azokat, a kiknek se a nemzet hivatásáról se a nemzet jogairól fogalmuk sincs ? (F—g.)

A „DEBRECZEN“ TARCZAJA.

Gyakorlat alatt.

— A „Debreczen“ eredeti tarczája. —
Irta: Jablonczay Kálmán.

Még a nagyapámtól örököltem, hogy nekem minden esinos asszony vagy leány egyformán tessen. Egyiknek úgy, mint a másiknak, térdre rogyásig udvaroljak. Véremben van e baj, és talán 70 éves koromban is kultiválni fogom ezt a szokásomat. Pedig bizonynyal állithatom, hogy szemrevaló feleségem van, kinek mosolyával megérhetném, de hát nem érem be, tudja isten, talán valami régi betegség ez, mely minden sok vérű emberben lakozik.

Ezelőtt néhány évvel, utolsó őszi gyakorlatom teljesítésére hívtak be X. városba. Itt feküdt ezredem.

Megérkeztem, jelentkeztem, berukkoltam. Elszállásoltak.

X. városi főjegyző lett a házigazdam, ott volt a háza a főtéren, ósdi egyemeletes zsálukáderes épület, kívül az utcán vadszöllővel befuttatva, mely egy egész diadalívet alkotott a kapu bejáratánál.

A család állott az öreg főjegyző urból, a mamából, egy tisztességes terjedelmes

asszonyságból és Mili kisasszonyból, ki egy teljes pompájában levő r ó z s a b i m b ó vala.

Még akkor este megösmertünk, egész 11 óráig csövegtünk a kertti filegóriában.

Őszintén mondhatom, hogy mindnyájan megtetszettünk egymásnak.

De legjobban megtetszett nekem Mili kisasszony. Gyönyörű hölgy is vala ő, korára nézve már meghaladta a 24-et, de bájait és arcának üdeségét tekintve véve, nem becsülte volna seuki többre tizennyolcz évesnél.

Ő zongorázott, én meg főtáztam, a a melabus magyar dalokat oly érzelemteljesen játszottuk le, hogy az ablakban ugrádozó kis kanári csuklani kezdett a meghatottságtól.

Igy folytak mindazon szabad órák a legnagyobb gyönyörűségben, melyeket a katonai reglama számomra szabadon hagyott.

A mama az első percztől fogva észre vette az ifjuság megnyilatkozását, ebből kifolyólag, mint okos anyós jeit, rendszeren magunkra hagyott bennünket.

Az egyedülét pedig sokat megenged a fiatal, az amugy is rokonszenvező lelkeknek.

Egyszer zongorázás közben megcsókoltam

am a kezét, másszor megcsókoltam a karját, azután megcsókoltam a homlokát, míg aztán minden nagy fáradság nélkül a b i b o r a j a k i g értem, hol aztán tartósan megpibentem.

Milli kisasszony mindezt oly természetesen találta, még csak nem is aprehendált (pedig már ezt mutatni mindenki szokta.) — Eppen oly forrón viszonzta szerelmemet.

A háznál is ezt mind természetesen találták, az öreg főjegyző ur nem egyszer lopva tekintett szallas vállainkra, bizonyosan arra gondolva, hogy milyen erős, egészséges unokákat fog ő ringatni térdéin.

Nem kérdeztek tőlem semmit, nem voltak kíváncsiak családi körülményeimre, velem együtt csupán a jelen kéjes tengerében ringatták magukat.

En nem mondtam senkinek, hogy otthon feleségem van (még pedig milyen ?!) Ióllem ugyan ezt nem kérdezte senki, hallgattunk, usztunk a gyönyörben.

Azt hittem, hogy az egész egy álom és nem akartam felébredni soha, vagy legalább addig míg gyakorlatom ideje tart.

Viszonyunk kezdett nyilvános lenni, az egész kis városban mindenki Millike szerencséséről beszélt, hogy őt milyen gazdag földbirtokos veszi feleségül, milyen művelt, milyen előkelő család stb.

BELFÖLD.

A második 16. §. A képviselőház igazságügyi bizottsága tegnap délután Fabiny Teofil elnöke alatt tartott ülésében tárgyalta a központi statisztikai hivatalról szóló törvényjavaslatot. Chorin Ferencz, a bizottság előadója, a bizottság több tagja amaz óhajának adott kifejezést, hogy miután a közgazdasági bizottság terjedelmes jelentését s új szövegezését csak ma osztották szét s ennél fogva a bizottság tagjainak még nem volt idejük annak áttanulmányozására, halasztassék későbbre a törvényjavaslat érdemleges tárgyalása. Dani Ernő báró kereskedelemügyi miniszter nem tesz kifogást az elhalasztás ellen, Györy Elek szintén hozzájárul s így a bizottság a törvényjavaslat érdemleges tárgyalásának elhalasztását határozta el. Az igazságügyi bizottság határozata teljesen beigazolja azt, hogy a bizottság többsége, élén Chorin Ferenczcel, semmi esetre sem hajlandó a javaslatot mostani formájában megszavazni s az érdemleges tárgyalást csak azért halasztották el, hogy behatóan tanulmányozhassák a szerkesztés 11. 12. és 13. §-ok orvoslásának a módját. — A miniszter azzal, hogy az elhalasztáshoz hozzájárult, e szakaszok megváltoztatásához előzetes beleegyezését adta.

A 16 §. ellen Őt szónok mondotta el ma beszédét a képviselőházban a sajtószabadságot korlátozó törvényjavaslat ellen, melyhez azonban még mindig tizen-nyolc vannak felírva. A mai ülésen beszéltek Marjai Péter, Okolicsányi László, és Holló Lajos és Visontai Soma, míg Szombaton Károly István gróf mond beszédét. Hétfőre az elnök katonai javaslataokat tűz a napirendre és így a sajtószabadság kérdése rövid időre lekerül a szőnyegről. Egyébként a Haz tegnap ülésén már egész pozitív formában terjedt el a hír, hogy Erdély igazságügyi miniszter hajlandó kompromisszumra, mely akképpen volna keresztülvivendő, hogy a hivatalos újságírók dolgaiban mindig a zsekküldt bíró s a gitélkezőnek és a rendes

biróság csak a nem hivatalos újságírók írásait bírálná el. Ez a megoldás azonban nem talált éppen nagy viszhangra, erre vall az a körülmény is, hogy Erdély miniszter felkereste dr. Sik Sándor ügyvédet és vele tárgyalásokba bocsátkozott a Magyarországon közölt közvetítő indítvány tárgyában. Az ellenzék lelkesedése különben egyre nő és a legjobb reménységgel néznek a megindított parlamenti akció elé.

Az interparlamentáris konferencia.

Debreczen június 11.

Az idei VIII-ik interparlamentáris konferenciára, amelynek színhelye Brüsszel — mint a belgiumi király — már nagyban folynak az előkészületek. A szervező bizottság június 1-től keltezte már szíjjel is küldötte a tagoknak a meghívót és programot, amely a következőleg hangzik:

Igen tisztelt kartárs ur!

A berni nemzetközi iroda szívesen fogadta ajánlatunkat és Brüsszelt választotta a VIII. konferencia székhelyül, megbízván bennünket hogy önt nevében a részvételre fölkérjük.

A konferencia összejövetelei, melyek augusztus 6-ára és a következő napokra vannak kitűzve a nemzeti palotában, a loi-utcában lévő képviselőházban fognak megtartatni.

Pénteken, augusztus 6-án este 7^{1/2} ó. Bernaert képviselőházi elnök és neje fogadják a tagokat az elnökség termeiben.

Szombaton, augusztus 7-én délelőtt 10 órakor ülés.

Vasárnap, augusztus 8-án, a külföldi tagok tiszteletére rendezendő ünnepélyek.

Hétfőn, augusztus 9-én, délelőtt 10 órakor ülés.

Kedden, augusztus 10-én, délelőtt 10 órakor ülés és a konferencia berekesztése.

Kérjük önt, szíveskedjék esetleges csatlakozását késedelem nélkül nálunk bejelenteni. Ez lehetővé fogja nekünk tenni, hogy idejére egybeállítsuk a konferencián résztvevők jegyzékét és az okmányokat megjelenésük rendjében Önhöz jutathassuk.

A napirend a szabályok értelmében a delegáltak gyűlése által fog végleg megállapítani, a kik pénteken, augusztus 6-án délután 2^{1/2} órakor jönnek össze.

Egyelőre a következő tárgyakat jelentjük be:

Az elnök megnyitó beszéde;
válasz a képviselt államok nevében;
a nemzetközi szövetség állandó bizottsága;

a semlegesség;
a központi informáló szolgálat;
a másodrangú hatalmak politikai kongresszusa;

az interparlamentáris iroda jelentése;
az interparlamentáris iroda tagjainak megválasztása;

a IX. konferencia székhelyének meghatározása;
esetleges indítványok.

Le lennénk kötelezve, ha közölné velünk azokat, a kérdéseket, amelyeket a napirendre venni óhajtana.

Reméljük, kedves kollega ur, hogy ön kész lesz résztvenni a konferencia munkájában és kérjük, hogy fogadja s b.

Aláírva: A szervező bizottság elnökei:
A. Bernaert, lovag Descampo.

Utcák elnevezése — házszámozás.*

Irta: Gondy Károly.

IV. Ferencz József kerület.

Negyvenkilenc évig egy széles trónus közös hatát nyugodtan megülte, vajmi ritka esemény a történelemben!

Egy közös trónus körül sereglett árva nemzedékek igaz atyja lenni, nem csekély feladat, kivált ha van közöttük egy dédelgetett édes gyermek is, ki minden osztásnál legelő tartja markát.

Ezen nehéz állapotot keletképzelné, ha Ferencz József királyunk érdemeit mérlegelni akarjuk, ki annyi akadályokon mégis mindig igaz atyai szívvél viseltetik a ranyunkban.

* Talán mondanunk sem kell, hogy e cikknek sokszor nagyon is különös állásfoglalásai munkatársainknak tisztán egyéni nézeteit képviselik. Szerk.

Jouroknál mindég egymás mellé ültettek bennünket, valamennyi szem mind reám szegezve, olvasni akarták belőle komoly elhatározásomat.

En pedig folytonosan tünődtem, repkedtem ha idegen arcot láttam, megijedtem az ösmérés vonásoktól, hideg borzongás futott át tagjaimon, ha valamelyik családi viszonyaimat kezdte emlegetni.

Már az ajtó rohamos kinyílása képes volt zavarba hozni.

Kétségbe estem, féltem a leleplezéstől.

Istenem! — gondolám — ha valaki azt találja kérdezni tőlem itt e társaságban, hogy van a feleségem? — mindjárt elsüllyedek.

Mint a légy a tejfeles fazékba, úgy estem én ebbe az egész komédiába.

A légy is mikor jóllakott tejfellel, belefult saját eledelébe. Én is úgy fogok járni.

Magányos perceimben kezdtem imádkozni, Istenem! csak most szabadíts meg tisztességesen.

Egy Pils nevű önkéntes szolgált még ezen ezrednél, ki ösmerte családi viszonyomat.

Ezt a fiut az összes Istenekre kértem, hogy el ne áruljon.

Meg is akudott velem, naponként 5 db brittanikaért — a hallgatás fejében.

Fizettem hűségesen.

Végre közeledett aug. 28-dika, mely napon szabadságra bocsájtának bennünket, öreg rezervistákat.

Mili kisasszony órák hosszáig elsírt a filegóriában, azon a helyen, hol első szerelmi c-ökünk elcuppant.

Oda mentem vigasztalni.

Felelet helyett márvány karjaival nyakamat karolta át, és a zokogástól fuldokolva csókolt szenvedélyesen.

Vissza jön Jenő? Ugye vissza jó, ugye szeretni fog?

Vissza jövök édesem — hazudtam sőtén epirulva nemsokára itt leszek, csak ne sirjon. — Tudja hogy magát mennyire szerettem.

Ezen utolsó pásztor órákat a mama zavarta meg. Ki a következő szavakkal támtott be a filegóriába — éppen abban a pillanatban, midőn a legforróbb csókokat váltogattuk még nagyobbakra fel.

Na gyermekeim majd megárt, hagyjátok későbbre is — különben édes Jenő ma este nálam fog vacsorálni, én tartom meg az ön bucsu lakomáját, itt lesz az egész családunk, mert hisz mindnyájan látni és ismerni akarják Önt, no meg a Mili választására is kíváncsiak.

Óh Ég ne szakadj reám — rebegtem bajuszom alá.

Végem van, elveszttem.

Megköszöntem a meghívást, elfogadtam el kellett fogadni.

Szerettem volna az Istenekkel alkuraltni, hogy ezt a mai napot kurtítsa meg legalább 10 órával, hogy én a következő

katasztrófát elkerülhessem, és az államvasúti menztrend szerint előbb utazhassam el.

Az Istenek is cserben hagyak.

Nyolcz órakor leültünk a vacsorához. Engem Milike melé palántáltak, k teljes pompájában kimutatta hozzám való szerelmét, nem titkolta azt senkielőtt sem.

Minden szem rajtam nyugodott fülhellyel hallottam — a legkellemesebb remurkokat.

Piz önkéntes is megvolt hiva.

A mikor ezt a fiut megláttam, éreztem hogy szemlatomást zsugorodott össze, mint egy tepertő.

Siralom házban képzeltem magamat, honnan imádkozas nélkül akasztani visznek.

Végre a legszívélyesebb bucsu után a vendégek oszladozni kezdtek, nem mulasztva el szerencse kívánataikat részünkre illetve Milike és az én boldogságomhoz nyilvánítani. Legutolsó vendégnek Pils maradt, ki megható pófával egy verses dikiéziót szavalt el, melynek alapértelme, valami új család alapítás körül variált.

Ezzel aztán végkép levoltam forrázva.

Megköszöntem a szíves vacsorát, engedelmet kértem, hogy mehessek szobámba pakolni, mivel másfél óra mulva indul a vonat s hogy le ne késsek.

Milike is jött pakolni segíteni.

A katonás gepakkal hamar készen voltunk.

Rövid idei szívszagató bucsuzás és

Kevés az, mit a legmagyarabb város legmagasabb érdemei előismerésül tett.

Csak nem állapodhatott meg a kis emléktáblával, mit a helyi vasút társulat a nagy-erdei végállomásán elhelyeztetett; sem hogy fiatalkori arczképét a városházán őrizi. — E közös házuk is, mely kevéssel dicső uralkodása előtt még csak a 40-es években épült és királyunkat két ízben vendégül fogadta, bizony több kíméletet érdemelne!

Ne bontsuk, ne alacsonyítsuk le a király nevével szentesített és még századokkal dacoló falait. Koronázzuk e ritka emlékeket csupán egy emelettel, mert az országháza, a városháza mint az iskola épülete csak úgy felel meg a magyar őszinte jellemének, ha nyílt, tiszta és nem tetovirozott homlokzat díszíti a külsejét.

Most a város rendezése alkalmából, az utcák újabb elnevezéseivel újra alkalma nyílt a városunknak, lojalitásának állandóbb, feltűnőbb jelben kifejezését adhatni. Megragadva az alkalmat, a legszebb és legélénkebb forgalmu utcáját, melyen 1890. szept. 12-én Ő Felségét, szeretett királyát nagy ünnepélylyel fogadta úgy is Ferencz Józsefről elnevezni javasolta az illető bizottság.

Mi, e sz. kir. és királyokban bővelkedő város lakói csak méltányolni tudjuk a bizottság elhatározását és örömmel zárjuk itt az ország szívébe az igaz királyt.

A király fogadtatása azonban már az indóháznál történt, ünnepélyes bevonulása is innen indult, hát helyesebb a két utcát egy néven elnevezni, miután jobb oldala úgy is Szabó Mihálytól egész Szabó Zsigmondig egy vonalba esik és a balra eső N. Váradi (Deák) utca csak annak kísérőjeül tekinthető. Eredetileg itt a városban is csak az lehet, mi az országuton kivezet, mint Budapesten a Váci, Kerepesi vagy Üllői utak.

Ejtsük el Jókait a Királyért . . . plántáljuk át a költő nagy nevét a III. kerületbe a többi költőtársak közé . . . csókos természetéről nevezzük a csók utcát Jókai utcának. Vagy ha tetszik, nevezzük el e két utcát a két királyról Király utcának. El sem lehet azt képzelnünk, hogy ugyanegy vonalban két szomszédos ház különböző utcába soroztassék.

2. J ó z s e f h i r. h e r c z e g u t c s a. Mert . . . a B e i k á b a z o k o t s z a l l a n i ! ! . . . esetleg az emeleti sarkáról még szembe is tűnhetik a fenséges neve . . . És nem azért mert Istvánnak a 48-as királynak öcsöce, nem

azért mert József az utolsó nádor fia, . . . nem azért mert rég szívünkbe szállt?! . . .

4. S i m o n f f y u t c s a. Simonffy Sámuel után. Legyen hát Sámuel után! Hát a jubiláns S. Imrének nincsenek érdemei és kiderített érdemei? minok oly messze tévelyedni? Göthével bátram kérdezhetjük:

— Willst Du immer in die ferne schneifen? . . . Siehe das Glüh liegt so nahe!

Mindkettőnek hivatali minősége, rangja majd nem egy volt, csupán abban különböznek hogy: Samuel az 1902-iki tüzet látta de nem oltatta; míg Imre alatt a tűzoltó-egylet látott napvilágot és oly tűzvész nem támadhatott. Kinek most nagyobb az érdeme? Kétségtelenül Simonffy Imre-é, a nagy érdem, ki még a nagy hydrophorral a pártok tüze is lokalizálni tudná, ha a főispán nem járna úgy a sarkában, kinek tudvalevőleg még hosszabb a lépése és látása.

5. Gróf Dégenfeld utca. Gróf Dégenfeld Imre után; ez nem is lehet másképp. Imre gróf oroszul beszélt magyarul, de annál magyarosabb volt a gondolkozása és vallási érzülete.

Miközben mint német tiszt iött, és csak hamar meggyőződött a felől: mi hát a magyar és hogy v a n még magyar. A nemes gróf nem is késelt gyermekeibe átültetni művelt magyar érzést, mely szívében lappangott. Leánya, özv. Odszalchi hercegné, oly fekkölt szellemű magyar honleány, kinek társadalmi műveltségét csak tudománya mulja felül. Nem utczanevet de szobrot a piecz közepén érdemelt e ritka főúr. Mágnessaink példát vehetnének róla, de ne busuljunk, lehet még a született magyarból is még igaz magyar! . . .

6. K o r o n a - u t c s a. Rózsából korona! Rózsa-Korona: minden dráma két ellentetes symbolikus sarkpontja, miknek tövises tengelye körül forog mindeu emberi cselekvés a maga hiri és kéréthetlen zsarnokságában. A Rózsa (bál) balkirálynőtől a regens királyig talán még egy lépés sincsen: még mindég nincsen eldöntve: vajjon asszony-e vagy férfi igazítja-e a világ sorsát? . . .

Ugy látszik minálunk nem a rózsá dominál; ugyancsak robotol az asszony és nagyon ritkán ül a lady patronesse pálmá trónusán. Helyesebb hát a Rózsát a Koronával felcserélni; a város kormányzósága a férfiakat, a született koronásokat illeti.

A város mappáján 1—5 számig három külön álló ház képezi, a városi kormányzat központját.

Itt áll: a politika és közügyi indikátorok székhelye, a városháza; a koronás Dégenfeld hol hivatalokról hőven van gondolkodva; a harmadik háztömbben van a pénzügyi igazgatóság az adó pénztár, mellette a mérnöki hivatal, esik hátá megett a mindent magyarázó hentes és mészárosok közös vágó széke, kik itt szabadelvüesen mérnek.

Itt mindegyikében csak mérnek, vágnak, szabnak egyaránt húst, földet, pénzt, és az adót csak azért kivetik (nem az ablakon) hogy anél többet bevehessenek. Bizony sokat elnyelnek ezek a paloták, nem az alföldre illenek, ugyan ránehezednek a nyitott könyvre. Hej nehezek a koronák, magok a fejedelmek is alig bírják a fejükön; különösen rossz talaj azokra a sík homok tenger, hol csak egy e t lisztelnek. Legyen áldott érte szorgalmas munkás népe, ki nem a palotában, de alacsony kunyhóban, közel a földhöz kereste törzs vagyonát.

Hát ez az öt elszigetelt ház köztük a felszigete, Stenczinger ház miért tartozik mind egyik más más kerületbe? Hát a mészárosok között nincsenek a konczok külön rakva?! . . . ezek a szabadelvü párt velős konczai . . .

TARKA-ÉLET

Cseresznye korszak.

Nem tudom, vették-e már önök észre a sétálni vitt apró gentlemanek és a toprongyos kis utcai csavargók arcán a mohó sóvárgást annak az alaváló páncsolósnak a látára, melyet az utcasarkokon visznek mostanában véghez azok a jólelkű és jócskán előrehaladott koru asszonyok, kiket az utca találékony nyelve nyílt egyenességgel a kofa névvel ruház fel? A bőbeszédű öreg néni jelenleg állandóan azzal foglalatalkodik, hogy három négy szem koraérett, stréber cseresznyeszem nehány zöld levél és rettenetes mennyiségű czérna segítségével bokrába kötözzenek, amely látvány a romlatlan ifjui kedélyekre érthető mély benyomást gyakorol.

A boldogabb gyermeknép, melyre nem vigyáznak azok a guvernantok, kiket minden valamire való gyerek halálosan gyűlöl, pár lépényit távolból látott szájjal bámeszkodik és forró pillantásokat lövel a dicső csoportozatra mely nagy szaporasággal készül Sára néni szorgos ujjai a att . . .

Ami nem olyan egyszerű munka, mint önök képzeleék. Kell hozzá egy kis művészi

azon komoly ígéret, hogy én hány nap mulva ismét visszajövök után cakkompakk a fiakerbe ütem, mely vágatva vitt az állomáshoz.

Pilz kikisért, mellettem üt halgatagon.

En a kicsi egyik sarkában összetöprödve, lélegzeni is alig tudtam.

Kiértünk az állomásra, jegyet váltottam, beültem a koupéba.

Pilz barátom kezemet szorongatva, mosolyogva gratulált hódításomhoz — sajnálatát fejezte ki gyors eltávozásomért — a gyalázatos a szivarokat sajnálta.

Végül azt jegyezte meg, hogy miután már a szivar kompetencia megszűnik e szerint tehát ő is adott szava alól fel van mentve vagyis, holnap reggel mindent elmond Mili ki-asszonyak.

Bántam is én, csak a torony, az a szép magos torony maradjon el a hátam megett. . .

A vonat füttyülve messze elhagyta X várost.

Másnap itthon voltam családom között s feleségem keblére szorította azt a férjet, ki nem szeretetet, de még seprünyelet sem érdemelt volna.

Gazdasági teendőim nemsokára a régi irányba tereltek gondolataimat, pár nap mulva eszembe sem jutott, hogy mit is csináltam én a gyakorlat alatt.

Egy szer, úgy déltájban haza lovagolok, messziről látom, hogy az én aranyos feleségem a lombos eperfák alatt valami levelet

olvas s közbe-közbe zsebkendőjét arcához emeli.

Rögtön a hátamba nyilallott, éreztem a büzt, — ez a gaz Pilz elárult — no most lesz ami még nem volt.

A lovam is megijedt nem akart tovább menni, — leszálltam róla, elcsaptam, miért olyan gyáva — pedig én is szerettem volna visszafordulni.

Lábujjhegyen, csendesen közeledtem az asszonyhoz, ki elmerülve — zokogva olvasta a kezében levő levelet.

Oda érve, reszkedő hangon kérdeztem — mit olvasol gyöngyöm?

Felemeltem rém villámhárító szemeit, melynek villanása az agyvelőmíg hatott.

Azután ismét lesütötte és olvasott tovább . . .

Amikor elolvasta, lábaimhoz dobta, csupán ennyit mondván . . .

Ezt a levelet X városból írták, ön tudhatja, hogy ki?

Ebből kifolyólag azt is tudni fogja, hogy közöttünk vége mindennek. Pfujj, megvetem, utálom önt.

Ezzel sarkon fordult és a faképnél hagyott. Felemeltem a porban heverő levelet, széjjel bontva, megismertem a Milike írását.

Hogy mit éreztem e perczen, azt leírni nem lehet. Az alvilágnak valamennyi ördöge húzott engem a legtüzezebb katlanba.

A levél így szólott:

Tisztelt asszonyom!

Sajnálom önt, teljes részvétellel vagyok ön irányában.

Nem akartam önnek ezt a keserűséget megcsinálni, de hát ha én vérkönnyeket sírok sirjon más legalább fájó könnyeket.

Tudja ön asszonyom, hogy az ön férje egy impertinens, leány-csábító gazember. — Hiszi-e asszonyom, hogy az a férfi kinek ön a holtomiglant elmondta, az önt minden lepezében megcsalja. — No ha nem hiszi, hiszem és bizonyítom én.

Engem is csufosan elbolondított, befurakodott ártatlan hiszekeny szívémbé, és amikor már majdnem egészen az övé voltam, itt hagyott, kinevetett . . . Verje meg az Isten! tisztelttel

M.

Mig ezt a sorokat olvastam, a fényes tűzgolyó, a nap megállott fejem felett az égen hogy nagy kerek gunyos pofájával kinevette vergődésemet.

Egy félóraig álltam ott, mint egy sóbálvány, minden tagom megmeredve, tehetetlen állapotban.

Mi lesz most?!?!?

Hát semmi sem lett.

Igaz ugyan, hogy három hétig ágytól asztaltól elvontunk választva egymástól. De hát az idő mindent beforraszt, meg az az alapos állítás:

Hogy a katonának minden szabad.

inspiráció, ihlet, hogy az ember négy sátnya gyümölcszemből esztetikai szépet tudjon készíteni, ami lázba hozza a gyerekszíveket, különösen azokat, kik nem rendelkeznek a kelő számú krajczárokkal, melyek a csereüzlethez szükségesek.

Teljes mértékben méltányloom és megérttem a gyerek vágyát, különösen a szerencsétlen babáké, kik elszomorító tisztaságú ruhákban sétálnak a pedagógus kisasszonyok oldalán, és kiknek a leghőbb kívánságuk az, hogy egyszer csak egyszer meztlenül szaladgálhassanak az utcán és a többi kis maszatos csirkefogóval együtt boldogan majszolhassák Sára néni kívánatos gyümölcsét, mit potom két krajczárért veszleteznek minden utcasarkon.

Megérttem őket, mert magam is keresztül estem ezeken. Életem legboldogabb pillanata volt, mikor egy szép napon egy bácsimtól egy valódi, kifogastalan piczula kaptam, mekkutatónna átatosan végig hallgattam a hosszú disz-zrtócióját az élet hosszúságáról különös tekintettel a szülők iránt való tiszteletre.

Aznap, mikor is a piczula a jogos tulajdonomba ment át, pokoli furlangok árán megszoktam egy sovány és tekintélyes nentől, ki erőnek-erejével néme ül óhajtott velem társalogni, ami ellen természetesen kézzel-lábbal tiltakoztam.

Felöttébb rossz hírű kis fiu voltam, semmi érzékem sem volt az illem iránt és elkövettem azt a súlyos beszámítás alá eső etikett-sértést, hogy kiszaladva a házból, egy jóhírű utcasarki czeznél az egész piczula becsereletem cseresznyére, ami után már hasztalan vágyakoztam hetek óta.

Volt egy marokkal és leszámítva a tenger czernát, mit a jó néni nagy bőkezűséggel rapazarolt, elég tekintélyes mennyiségű volt ahhoz, hogy a házmesterek borzas Annuskája benső barátságba keveredjem velem. Később aztán csalárdul faképnél hagyott, mikor már elfogytak a drága csemegék. A vége az egésznek az lett, hogy ágyba fektettek mindkettőnk és legvégül a szegény bácsi kapott ki, ki az egész bajt okozta.

... Kezdődik a cseresznye-korszak. Oh, de sz embereknek egyéb dolguk van, semhogy sokat törődjenek a jólelkű öreg cseresznyés nénikkel, az utcagyerekekkel és a gyermekkor minden boldogságával, mely ez idű tájt Sára néni műalkotásaiban csoportosul. Kevesen vagyunk, nagyon kevesen, kiket nem hagynak közönyösen ezek az apróságok, melyek annyi kedves, gyerekreminiszczenzziát juttatnak az eszünkbe, és elnézve egy-egy kis utcai epikureust amint éppen cseresznyeszemet majszol, szomoruan nézünk végig korrekt kabátunkon, mely számiz minket az ilyen gyönyörűségek birodalmából. Keserves dolog előkelő kapacitásnak lenni, bizony...

Csalán.

Kiállítások szédelgői.

Kiállítók figyelmébe. —

A Fővárosi Lapok a következőket írja:

A belga kormány jegyzéket intézett a magyar kormányhoz, melyben óvatosságra int egy a Brüsszelben tartandó kiállítás alatt magán személyektől szédelgési czélakra rendezendő mngán jellegű Brüsseli kiállítás iránt. A kereskedelemügyi miniszterium e jegyzék tartalmát közölte a kereskedelmi kamarákkal s azok mostan e szélhámos vállalat üzemleit a kereskedelmi és iparos körök tudomására adják.

Mar a mult heten irtunk ezen szédelgésekről és ez alkalommal megemlíjük még, hogy a kereskedelmi és ipar kamaráink nem teljesítik kötelességüket teljesen, a midőn csak ezen alkállítasokról tudósítják az érdekelteket.

A kereskedelmi és iparkamarák feladata volna minden rendelkezésükre álló eszközzel odahatni, hogy az ilyen alkállítások létét olyformán gátolják meg, hogy magyar kereskedőknek vagy iparosoknak lehetetlenné tennék hogy az effele kiállításokon nyert kitüntetése-

ket üzleti czélokra felhasználják. Mert téves azt vélnünk, hogy ezen alkállítások csak néhány élelmes szédelgők műve és hogy ezen alkállítások csupán csak egy kisebb, vagy nagyobb csoport iparos felrevezetésére létesülének.

Nem, a dolog egészen másképp áll. Az alkállításoknál nem egy, hanem két csoport szédelgő működik és pedig — ezen kiállítások rendezői és ügynökei az egyik és e kiállítások kiállítói a másik szédelgő csoportot képezik.

A vállalkozók, ügynökök és kiállítók mind egy czélra, t. i. a tisztességes ipar károsítására igyekeznek. Mert ezen alkállítások kiállítói, nem becsapott áldozatok, sem a saját hiúság áldozatai — hanem előre megfontolt szándékkal küldenek bárminemű árut ezen alkállításra, honnan azután s már előre kialakított kitüntetési érmekeket kapják. E kitüntetési érmeke azután czégtáblájukon, körleveleiken, levél és számlai papírjaikon díszlenek, és ezen teljesen értéktelen, vásárolt kitüntetési érmekekkel utolsórangu nem versenyképes iparosok az előkelő iparos kárára a rendelő és vevőközönség előtt nagyiparosoknak mutatják be magukat és a félrevezetett közönséget rossz áruikkal károsítják.

A kereskedelmi és iparkamarák feladata tehát nem állhat csupán abban, hogy egy alkállítási létezéséről tudósítást adjon a kereskedelmi és iparos köröknek, hanem fő feladata, mint már mondtuk, az volna, hogy egy ilyen kiállítást lehetetlenné tegyen. Ezt pedig a kereskedelmi kamarák oly módon érhetnek el, ha kipuhatólnak p. o. a mostan brüsszeli magán kiállítás magyar kiállítói megtudnák az általuk ottan szerzett kitüntetéseket és ezen kiállítók neveit és értéktelen kitüntetését az országban nyilvánosságra hoznák. Biztosak vagyunk abban, hogy ily erőlyes fellepés czélhoz vezetne, a mennyiben jövőben ilyforma kiállítások nem találának nálunk — a tisztességes és versenyképes, ipar kárára — kiállítókat.

Táviratok.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, június 11.

A Házban ma először a bűnvádi perrendtartás életbeléptetéséről szóló javaslat ellen S t u r m a n n György és M a r j a i Péter szóltak zajos tejszés körűt. — Utánok V i s o u t a i Soma kimutatta, hogy a javaslat ellentétben van a Szilági által alkotott és már szentesített bűnvádi perrendtartási törvénnyel mely szerint nincs joga a miniszternek új esküdtzéki szervezetet csinálni. Határozati javaslatot ad be, hogy utasítsák vissza a javaslat a bizottsághoz a szentesített törvénnyel leendő összeegyeztetés végett. S addig függesztessék fel a tanácskozás. (Zajos helysítés balfelől.)

E r d é l y miniszter szánalmas vergődéssel védekezett Visonai súlyos érvei ellen, miközben azt állította, hogy a törvényszékek, ha sajtóvétséeeek utaltatnak hatáskörükbe: s a j t ó b í r ó s á g o k k á v á l n a k. Valóságos szörnyűkődés támadt erre a baloldalon, csak úgy röpködtek a kiállítások: E z i s m i n i s z t e r? Ez is jogász?

V i s o n t a i válaszában pirulva mutatott rá, hogy Magyarország igazságügyi minisztere nem állílyet mondani! (Felkiáltások balról: S z é g y e l j ö m a g á t! Mondjon le!)

Harcza csendőrök és a nép között.

Budapest, június 11. (A Debr. ered. táv.) N a g y B e c s k e r e k r ő l jelentik a belügyminiszteriumnak, hogy a torontátmegeyi E l e m é r e n tegnap nagy harc folyt a csendőrség és a nép közt. Ugyanis L ó v y Ignác, a D á n i e l Auguszt, br. D a n i e l Ernő kereskedelmi miniszter anyja ottani

birtokának bérloje, mivel az eleméri lakosok nemrég zavarogtak a m u n k a b é r miatt és felt, hogy b e n n ű k n e m fog megbízható m u n k á s o k a t k a p n i a kaszálási munkához máshonnan hozott embereket s mikor az eleméri földmivesek ezért méltatlankodások és szitkokkal illették a bérlojt, L ó v y meglitotta nekik, hogy az általa bérlett földeken keresztülhajtassanak.

Tegnap azonban L ó v y akart a szomszéd tanyáról cseplőgépet szállítatni a maga gazdaságába, még pedig, mivel arra közelebb volt, a községi legelőn keresztül **A nép azonban feltámadt és nem engedte.** Lóvy roppant dühös lett, a nép azonban ellenállt, fenyegette a bérlojt, a m i r e a z c s e n d ő r ö k e t k é r t a h a t ó s á g t ő l. Erre aztán a nép is felfegyverkezett botokkal, kaszákkal s mikor megérkezett a négy csendőr, körülbelül **700-an támadtak rájuk és kettőt közülök agyonütöttek.** T-rmészetesen a c s e n d ő r ö k i s l ő t t e k s ő k i s t ő b b e m b e r t l e t e r i t t e k. — Mikor a feldühödött nép az agyonütött csendőrök h u l á i t k e z é b e k e r i t e t t e ö s s z e k, a s z a b o l t a ö k e t s e g y i k n e k a s z i v é t i s k i t é p t é k. Erre aztán a másik két csendőr elmenekült. A szolgabíró távirati kérésére Szegedről két század gyalogság vonult a községbe, akik hamarosan elfogták 40 embert, mire a rend helyreállott. A vizsgálat megindult. A környéken a bérlo ellen általános a felháborodás.

Ujdonságok.

* **Selyemzsinór.** A janicsárok fénykorában volt szokás a Jildiz-kiöszkben, hogy a melyik főember alkalmatlanná vált a pádisah körül a vezetőségre felkapaszkodott emberek szemében, kivitték a szultánnál, hogy az küldött az illetőnek egy selyemzsinórt, amelylyel annak aztán erkölcsi kötelessége volt magát felakasztania, ha nem akarta, hogy az utcán üssék le, mint egy kóbor kutyát. Azt hittük hogy ez a barbár szokás a janicsárokkal együtt szintén eltűnt a föld színéről, sőt bizonyoságot is véltünk róla szerezni a lefolyt török-görög háboru alatt, mert egy török főember sem akasztotta fel magát, se le nem ütöttek egyet sem. Azonban csalódtunk. A szokás nem veszett ki, csak áttette székhelyét oda, a hova eddig a török nem tudta betenni a lábát Debreczenbe. Ugyanis van egy ember itt, aki elég tisztességes fizetést huzott nem valami nagy dologért, a mely azonban mégis némi felelősséggel járt. Történt pedig, hogy az illető férfiu az élet más bajai miatt elkedvetlenedett s a szóban forgó ügyeket nem vezette a bürokrácia megkövetelte pedantériával. Ez lehet hiba, lehet bűn, lehet elnézhető s lehet büntetendő cselekmény. Elég az hozzá, hogy megtörtént és a másik férfiu, aki az ő működésének közvetlen ellenőrzője volt rendelkezve, ebben soha sem talált kifogásolni valót. Történt azonban, hogy az intézménynek — mely az illető férfiu gondjaira volt bízva — szervezetét modernné, mozgékonyabbá tenni látszott szükségesnek s történt, hogy az ellenőrző férfiu különféle körülmények közbejöttével az illető intézmény felettes hatósága érdekeinek is hivatalos képviselőjeül választott s így természetesen önmagának felelővalójává is lett akkor, mikor a gondokkal szemben azzá lett s önmaga is számadásra lett kötelezve akkor, mikor az intézmény ügyeinek felülvizsgálására a rendszerváltozás eszközölhetése céljából kiküldték. S mi történt? Az eddig helyes kezelés egyszerre nélkülözte

a pedantériát a felelősségre kötelezett ügyész szemében, — mivel maga a gondnok volt utban egy megjutalmazandó férfi haladása előtt. Lett tehát rebillió s hiába ajánlotta fel a gondnok a saját házát biztosítékul: fel kellett állásától függeszteni s átadni a vezetést — egyelőre ideiglenesen — a kiszemelt utódnak. — De ez még nem volt elég, jött a selyemzsinór is és ahelyett, hogy csendben elintézte volna az ügyet: a hatalmában levő újságban kinyomatta, a tényállást alaposan elferdítve s a saját szereplésének előzményeit bölcösen elhallgatva, hogy ekként a becsületben megöszült öreg embert a kétségbeesés szelére sodorja. Aki pedig azt hiszi, hogy ez mese, olvassa el a D. R. Ú. mai számát melyben — „*Allásától felfüggesztett gondnok*” cím alatt megvan írva, hogy M á r k Endre egyházker. ügyész megvizsgálta az Andaházy-Szilágyi intézet vagyonkezelését s a vizsgálat alapján az egyházker. elnökség a gondnokot felfüggesztette, ellene a fegyelmi vizsgálatot elrendelte s helyettesévé Csiky Lajos hittanárt nevezte ki, de az ncs megírva, hogy az intézetnek ügyésze szintén Mark Eszba van szabálytalanság, azért ő épen úgy felelős, mint a gondnok s akinek eljárása épen ezért városszerte méltó felháborodást kelt.

* **A D. E. plagizál.** A kormánypárt szócsöve nem hagyhatta szó nélkül felháborodásunkat; amelylyel kikeltünk azok ellen, akik az egyházker. főjegyzőválasztásba szintén beakarják vinni a politikát s nyíltan kijelenti, hogy neki és sugalmazóinak Dicsőfi József azért nem kell, mert ő a függetlenségi párt tagja. Ezt tudomásul vesszük s ajánljuk az egyházak figyelmébe, hogy a D. E. előtt nem az érdem, hanem a párt határoz s nem folytatjuk a tollharcot, amely csak méltatlan lehet Dicsőfi kiváló képességeihez; mindössze annyit jegyzünk meg, hogy a közvélemény a rany szájuna k nem Zsigmond Sándort, hanem Dicsőfi Józsefet ismeri s így a D. E. idegen tollakkal ékesíti jelöltjét, akiről ismétljük, hogy kijelentette, miszerint nem reflektál a főjegyzői állásra s távol van tőlünk minden kortesfogás.

* **Beteg püspök.** Kiss Áron püspök, mint részvétellel értesülünk tegnap beteg volt, de házi orvosának gondos kezelése folytán ma már teljesen jól érzi magát.

* **Városi tisztviselők szabadságon** A legközelebbi tanácsülésen állapították meg a városi tisztviselők egymásközött, hogy a szervezési szabályzat által nyújtott ama kedvezményt hogy 30 napi szabadságot a közgyűlés engedélye nélkül igénybe vehetnek milyen sorrendben és időben használják fel. Többen még nem jelentették be, hogy milyen időben óhajtanak szabadságra menni. Az eddig megállapítottakat a közönség tájékoztatása végett itt közöljük: Simonffy Imre kir. tan. polgármester július 10 augusztus 10-ig. Vecsey Imre július 15 aug. 15 Rontsik Lajos, kinek a közgyűlés 6 heti szabadságot engedélyezett július 6 aug. 17-ig, Bészler Károly július 16 aug. 16-ig, Körner Adolf aug. 16 szeptember 16-ig, Hajdu Gyula aug. 20 szept. 20-ig, Király Gyula aug. 16 szept. 16-ig, Oláh Károly június 16 július 16-ig, Stahl Géza aug. 1 aug. 31-ig, Varga Károly júli 1—31-ig, Szabó Kálmán aug. 16 szept. 16-ig. A városi tanács kimondotta, hogy a szabadságon levő tisztviselőket a következőképpen helyettesítsék: Körner Adolfot Rontsik Lajos, Hajdu Gyulát Oláh Károly, Király Gyulát Vecsey Imre, Rontsik Lajost Körner Adolf, Vecsey Imrét Király Gyula, Bészler Károlyt Komlóssy Arthur, Oláh Károlyt Hajdu Gyula, Varga Károlyt Szabó Kálmán, Szabó Kálmánt Varga Károly.

* **Rendkívüli tanácsülés.** Holnap, szombaton f. hó 12-án deielőtt 9 órakor a városháza nagytermében Komlóssy Arthur elnökölte alatt rendkívüli tanácsülés tartatik, amelynek napirendjére több érdekes folyó ügy és a nagyerdő kezelési bizottságának ügyrendje van kitézve.

* **Gazdasági ismétlő iskola Debreczenben.** Illetékes férfiak mindent elkövetnek arra nézve hogy Debreczenben az 1897/8 évben a földművelésügyi m. kir. miniszter által felállított gazdasági ismétlő iskolák közül egy itt is megnyíljen. Érdekesnek tartjuk tehát közölni azt a miniszteri rendeletet, melyet Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelőhöz intézett a miniszter a gazdasági tanfolyamok létesítése alkalmából. A gazdasági ismétlő iskolákban alkalmazandó tanítók gazdasági kiképzetése céljából ugyanis, a miniszter a nyári szünet alatt, augusztusban 8 helyen gazdasági tanfolyamot létesít, még pedig az adai, algógyi, csákvári, jászberényi, kecskeméti, lugosi, nagyszentmiklósi és a pápai m. kir. földmives iskolákban 25—25, összesen tehát 200 néptanító számára. A négy hétig tartó tanfolyamra minden felvett tanító 50 frt átalányt kap segélyképen, melyből köteles magát ellátni. A tanfolyamokra tényleg alkalmazásban lévő tanítók vétetnek fel, de csak oly községekből, hol a gazdasági ismétlő iskola az 1897/8 tanévben megnyílik. A pályázni kívánók kérvényeiket a tanfelügyelő útján a m. kir. közoktatásügyi miniszterhez június 15-ik nyújtásuk be, igazolva ott, hogy néptanítók s hogy községük az 1897/8 tanévre megnyílja a gazdasági ismétlő iskolát.

Arad. A vértanúk városa kivégezte a vértanúk emlékét, akik meghaltak Aradon a magyar szíveleme és gondolat szabadságáért. Kimondta, hogy hiába küzdöttek a névtelen félistenek, bolondság volt a véruket ontaniok, hiszen azok akik őket fölbövellették, felakasztották, nem akartak egyebet, mint azt, amit Bánffy, Erdélyi és társai s amit ezek tesznek, az jól van téve. — s utba tehát a vértanúk emlékével, éljen Bánffy Dezső s Hieronymi Károly, mert ő ad szőlőkölcsönt s be lehet ültetni riperiával a vértanú temetőt. A szabadságtéren pedig a vértanú szobor megrázkódik, az Ébredő szabd s a g leereszti szárnyát s ujra hozzáfog az alváshoz. Minek is ébredne tel, hiszen Arad városa csak kénytelenségből fogadta be őt a főtérrre, a szíve mélyén gyűlöli ő a szabadságot és helyesli a 16. §-t... Hogy is enekelte valaha Sárossy Gyula?

Perényitek nincs, nincs Batthyányitok, Nagy Sándor sorsa szinte nem titok, Ugy sincsen már Damjanics és Csányi; — Táuczoljatok: Magyarhon leányi.

S Arad városa járja kánkánt: kétharmad többséggel mondta ki a közgyűlése tegnapelőtt, hogy nem tiltakozik a 16. §. ellen.

* **Gyermekgyilkos anya.** Polgári András hízalójában lakó Fodor János világtalan ember Sára nevű 19 éves leánya menyasszonya volt egy debreczeni szabósegédnek. A menyasszony azonban terhes lett amit sikerült neki vőlegénye előtt titokban is tartani. Vőlegényét mindenáron megakartta magának tartani s így titokolnia kellett azt, hogy bűnös szerelmének gyümölcse is lett. — Május 23-án meg is szülte a gyermeket vőlegényének tudtan kívül. Eközben is járt hozzá vőlegénye, de a leány anyja mindig észrevette jövetelét s a porontyot elrejtette vagy a ténélba, vagy máshová. — A szülés után azonnal hivattak bábasszonyt, de akit, sem aelőtt, sem azután nem is hívtak többet. A

kis ártatlan gyermek egyszerre életének negyedik napján meghalt s a halottkém nem talált semmit a gyermekben, ami az erőszakos halált sejtette volna. — Egy szintén ott lakó Tóthné nevű asszonynak feltűnt azonban az eset s elmondta azt dr. Szentpály Béni ker. orvosnak, viszont Lengváryné szülésznő is közölte ebbeli gyanuját, hogy a gyermek erőszakos halállal múlt ki. Így aztán a mezőrendőrség vette kezébe az ügyet, mely kihallgatta a bűnös anyát, ki azonban minden tagadott. A mezőrendőrkapitányság áttette erre az ügyet a kir. ügyészséghez s a gyermekgyilkos menyasszonyt is akísérték a börtönbe. A kir. ügyészség elrendelte a gyermek hullájának exhumálását, mely ma délután ment végbe Szalai József vizsgálóbíró, dr. Issó János kir. törvényszéki orvos, dr. Szentpály Béni IV-ik ker. orvos és dr. Szentpály Ferenz rendőrfogalmazó jelenlétében. Az exhumálás után a halott gyermek belrészait dr. Perrik Otto egyetemi tanárnak küldik fel megvizsgálás végett.

* **Debreczeniek Nyiregyházán.** A Debreczeni Munkás Dalegylet, mely utóbbi időben többször tanujelét adta életretelőségének és előhaladásának, folyó hó 13-án, azaz vasárnap, a délutáni vonattal kirándulást rendez Nyiregyházára, hogy az ottani hírneves testvér-dalegylettel Benczy Gyula zenekarának közreműködése mellett dalestélyt tartson. — Tudomásunk szerint az előzetes intézkedések által már is biztosítva van ugy az erkölcsi, mint anyagi siker s Debreczenből is többen csatlakoznak a kiránduló együlethez, hogy ez élvezetes mulatságon résztvegyenek. Mindezekről különben részletes tájékoztatást nyújt a következő meghívó, melyet az érdeklődő figyelmébe ajánlunk: Meghívó. A nyiregyházai városi és a debreczeni munkás dalegylet saját karnagyaik vezetése alatt Benczy Gyula zenekarának közreműködésével folyó 1897. évi június hó 13-án, vasárnap a Korona szálloda udvarkerti helyiségében, rosz idő esetén diszteremben dalestélyt rendeznek. Felülfizetések köszönettel fogadotnak s hirtalpig nyugtáztatnak. Belépődíj: Személyenként 60 kr. Kezdeté este 8 órakor. Műsorozat: 1. »Hymnus«, a debreczeni munkás és a nyiregyházai dalegylet együttesen. 2. »Tarka madár«, dalegyveleg Kerzeröl — a debreczeni munkás dalegylet, Makay S. ur tenor szólójával. 3. »Magyar dalok«, dalegyveleg Fortunertől a nyiregyházai dalegylet. 4. »Bucus« Riegertől — a debreczeni munkás és a nyiregyházai dalegylet együttesen. 5. »Nemzeti zászló«, Kuber K. tól — a debreczeni munkás dalegylet. 6. »Fohász«, Huber K. tól — a nyiregyházai dalegylet. Krecsák János tenor és Mayer Ferenz baszus szólójával. 7. »Bala-toni dalok« dalegyveleg Gaál F. tól — a debreczeni munkás dalegylet. 8. »Király induló« Huber K. tól — a debreczeni munkás és a nyiregyházai dalegyletek együttesen. Benczy Gyula zenekarának kíséretével

* **Kanyaró járvány B. Ujvároson.** Balmaz Ujvároson Szigei Rezső izr. tanító tanítványai között a kanyaró járványszerűen fellépván, az iskolát bezárták.

* **Ez a rend!** Mikor a közgyűlés a zárszámadást tárgyalta nagy vita folyt a felett, hogy kivolt-e téve az a törvény értelmében 15 napi közszemlére. A főispán nagyban állította, hogy igen, de biztosat a dologról a városban senki sem tudott, még mi újságírók sem, mert a városi urak csak kitették, de még velünk sem tudatták. A leczkéből azonban ugy látzik okultak, mert tegnap délután a polgármesteri hivatalból a következő írást kapuk: Hirdetmény. Debreczen sz. air. város polgármesteri hivatala által közhírré tétetik, hogy a város törvényhatósági közutainak 1895 és 1896 évi építési és fenntartási bevételeiről és kiadásairól szó zárszámadás a város Tek. közigazgatási bizottságának 216/1897 kb. számú határozata folytán 1897 évi június hó 10-től fogva 15 napi közszemlére a polgármesteri hivatalban ki tétetett, ott azt az érdekeltek a kitéte

idője alett megtekinthetők s netalán felebbesítésüket 1897 június hó 25-ig beadják. Debreczen, 1897 június 9. Si nonffy Imre kir. tan. polgármester.

* **Vizsgálati rend** az ev. ref. felsőbb leányiskolában az 1896—97-ik iskolai év végén. A nagytiszteletű s tekintetes igazgató tanács 1898 május hó 7-én 398. és 399. sz. a. kelt határozata értelmében az iskolai évet záró vizsgálatok a következő rendben és időben tartatnak. A n o t k e r e s k e d e l m i t a n f o l y a m o n június hó 3 és 4-én d. e. és d. u. írásbeli — június hó 14 és 15-én d. e. és d. u. szóbeli vizsgálatok, június hó 16-án d. u. 4 órákor osztályozó ülés, június hó 17-én d. u. 4 órákor bizonyítvány kiállítás, június hó 18-án d. e. 11—12 órákor bizonyítvány kiosztás. A z e l e m i l e á n y i s k o l á b a n június hó 18-án d. e. és d. u. az I. II. osztály — június hó 19-én d. e. és d. u. a III. és IV. osztály vizsgálata. — A felsőbb leányiskolában június hó 20-án d. e. 11 órákor záró ünnep, június 21-én az I. osztály, június 22-én a II. osztály, június 23-án a III. osztály, június 24-én a IV. oszt. 25-én az V. és VI. osztály vizsgálata. — Magán vizsgálatok június hó 26-án írásbeli vizsgálat, 27-én az írásbeli vizsgálatok eredményéről jelentés, 28 és 29-én szóbeli vizsgálat, 30-án záró ülés. A vizsgálatok kezdete d. e. 9, délután 3 óra. Ezen vizsgálatokra a t. cz. szüléket, és ez érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az i g a z g a t ó s á g Figyelmeztetés A felsőbb leányiskola egy-egy osztályába felvehető növendékek száma a szervezetben meg van határozva; ezért azok, kik tanulmányukat e tanintézetben akarják folytatni, hogy előjegyztessenek, iskolai bizonyítványukat június 30-ig adják be az igazgatóságához.

* **Száz éves Brassai Sámuel.** Brassai Sámuel ki az ősz óta betegeskedik s márczius óta fekszik egyik koloz-vári kórházban 100 éves. Az agg tudóst két régi barátja K. L. és Sz. S. tanár látogatják meg. Társalgás közben az életkoráról lévén szó, az öreg felémelte, hogy ő 1797 jun. 15-én születet. K. L. ismételt kérdésére határozottan kifejezte az öreg tudós, hogy ez év és ez a nap az ő születése napja, látogatói megjeztek, hogy ily módon az akadémia almanachjába hibásan csuszott be az 1800. febr. 13-iki datum. Az öreg Brassai, a ki önmagáról soha egy betűt nem írt, sem életrajzi adatokat nem adott azoknak, a kik ez iránt hozza fordultak megjegyezte, hogy „van abban a könyvben még több hiba is”. Brassairól ezt a dátumot néhai Gyergyai Ferencz városi tanácsos adta; közre, a ki kérkedett mind g azzal, hogy ő egy napon született Brassai-val. Brassai életkorát legjobb barátja, komája, Felmeri Lajos sem tudia biztosan. A Pallas Lexikonban 1800-at ír, a születési nap megjelölése nélkül a Wekerle Lexikon 1798-at ír. Most végre kitudódott az öregtől magától és egyúttal az is, hogy néhány nap mulva századik születése napját tölti. Ohajjuk, hogy öreg tudósunk pár évvelzeddel megtoldhassa a száz évet.

* **Tűzoltó szaktanfolyam.** A belügyminiszter a következő körrendeletet küldte a városi tanácshoz. Valamennyi törvényhatóságnak. A budapesti önkéntes tűzoltó testület most már hatodizben országos tiszti szaktanfolyamot nyit, mely f. évi aug. hó 2-ik napjától f. évi aug. 22-ik napjáig fog tartani, a képesítő vizsgákra pedig aug. hó 19-ik és 21-ik napjait tűzte ki. E szaktanfolyam és képesítő vizsga célja az, hogy a vidéki városoknak, nagy és kis községeknek, továbbá a vidéki önkéntes tűzoltó testületeknek és községi kötelezett tűzoltóságoknak s végül a tűzoltás ügye iránt érdeklődőknek mód és alkalom nyujtasék arra, hogy kiküldöttjeiket, illetve önmagukat a tűzoltói szakismeretekben elméletileg és gyakorlatilag kiképezhesék, tűzoltóságok szervezésére, begyakorlására és vezetésére alkalmasakká váljanak s további önképzésükre utmutatást és alapot nyerjenek. Egyszersmind elhatározta a nevezett testület, hogy a kevésbé tehető községet vagy tűzoltóságok által kiküldendő tanfolyamhallgatók közül 25-öt

díjtalan csoportos laktanyaszerű elszállásolásban fog részesíteni. A már öt éven át megtartott hasonló tűzoltó szaktanfolyamok növekvő sikerétől és üdvös hatásától indítatva felhivom a törvényhatóságot, hogy a tűzrendészet és tűzoltás jól felfogott érdekéből az idén hatodizben Budapesten tartandó orsz. tűzoltói tiszti szaktanfolyamot és az ezzel kapcsolatos kedvezményeket, az illető közeg hatóságok és tűzoltóságok figyelmébe hathatósan a legkiterjedtebb módon, késedelmeskedés nélkül ajánlja; megjegyezvén, hogy az ajánlkozások vagy felvilágosítások iránti kérdezősködések közvetlenül a budapesti tűzoltó testület parancsnokságához VIII. Kun-utca központi tűzoltó lakt. intézendők. Budapesten 1897. évi márczius hó 26-án Perczel. A tanács a rendeletekiadta a tűzoltó parancsnokságnak.

* **Köszönet.** Az iparos tanoncok jutalmazására a nemes város által az iskolai évre is költségvetésileg előirányzott 100 frt összeghez kegyes adományokkal járultak; a Boldizsár András és felesége Adám Kláéa nevével viselő alapítvány egy évi kamatja 4 frt 63 kr. A sütő ipartársulat alapítványa egy évi kamatja 6 frt 37 kr. A jutalmazásra takarékpénztári könyvön elhelyezett összeg egy évi kamatja 11 frt 68 kr. A sertésvágó társulat 4, az ács ipartársulat 5, a tímár társulat 5, a szabó, kalapos, és szürszabó társulat 3 forinttal, Szabó Mihály ur szalámis egy régi 1 fossal és 1 régi ezüst huszassal, Serli Ede ur 1 forinttal, — Fogadják az adományozók az iparos tanonciskola felügyelő bizottsága és a jutalmazandó iparos tanulók nevében hálás köszönetemet D ó c z y Gedeon ip. tanonczisk. igazgató.

A debreczeni csata.

— Részlet G r a c z a György Az 1848—49-iki magyar szabadságharoz története cz. művének most megjelent 82. füzeteiből. —

Az ebéd nagyon rövid ideig tartott; — alighogy leültünk, megszólalt az ágyu. Leszáladni, lóra kapni és a táborba, mely a városhoz közel feküdt, csak pár pillanat műve volt.

Kijövé Nagy Sándorral a táborba, ki hozzám a balszárnyra jött, az előrsőket már visszahíva és útegeinket már működésben találtuk. Előrsőink a nagy kukoricza miatti tűz ellenség közzeledését csak akkor vetették észre, midőn az orosz asság a v almarmeg támadta öket.

Nemsokára megszólalt az ágyu seregünk egész első sorában s borzasztó pusztítást tett az akkor már szemünk előtt fejlődő nagyszámú orosz lovasságban. Nagy Sándorral egy dombtetőről néztük az ellenség mozdulatait s az első pillanatban nem láttunk mást, csak lovasságot előttünk; az oroszoknak az lévén a szokások, hogy a sereg fejlődését egy bosszu lovassor által fedi.

Sokáig néztük és bámultuk az orosz lovasság hősiességét magatartásáért. Minden pillanatban láttuk, hogy ágyuink, melyek a napon különösen löttek, egész sorokat törültek, anélkül, hogy közöttük eleintén rendtelenség mutatkozott volna. E borzasztó pusztítás egy jó felóraig tartott, tűzereink látva roppant hatását ágyuinknak megkettőztetett szorgalommal és ügyességgel dolgoztak. A csatát eddig többnyire tűzereink vívták.

Nagy Sándorral, mint említém, együtt fűrkészünk az előttünk fejlődő orosz sereg mozdulatait, hozzánk közel álló nagy sor lovasság ebből némileg gátolt bennünket, de azért mégis tisztán lehetett látni, hogy a lovasság háta mögött vesztéglő ágyu állottak s a gyalog-ág nagyszzerűen bontakozott. Nagy Sándort, ki nagyon rövidlátó volt, figyelmeztettem a dologra, egyszersmind kértem, hogy látva az aránytalan nagy, a hátrálást amig lehet, elrendelje.

E kérelmemre Nagy Sándor, talán mert eszében vala a szerencsétlen parancs gunyos értelme, mit sem hajtott s ő ki hadmozdula-

taiban és elhatározásaiban tulságig óvatos és néha ingadozó, e pillanatban annak épp ellenkezője volt s hátrálásra mit sem akart hallani.

Szerencsétlenségünkre ágyuink nagy rendtelenségbe hozták az ellenség lovasságát s ez a tény Nagy Sándort annyira felhevíté, — hogy kéréssem daczára hadosztályomnak, azaz a balszárnynak előnyomulását rendelte el, egy dőfést akarván az ellenség arcán tenni, aztán a hátrálást megkzdeni. E parancsát lelkemre kötven, elszaguldott tőlem a jobb szárnyhoz, hogy azt személyesen vezesse az ellenségre.

Nagy Sándor távozása után elrendeltem az előnyomulást. Az indulás lépcsőzetesen (en échellons) történvén, jó idő mult el mig az egész hadosztály mozgásba jött. Alig haladtunk pár száz lépést, midőn a hadtest jobbszárnyának a háta mögött borzasztó rivalgás és kiabálás történt, mely minden vezényszó nélkül megállítá menetünket. Oda tekintvén roppant nagy tömeg ellenséges lovas pillantunk meg, akik, mint a menkő az égből kirohanva tartalékunk oldaláb és hátába törtek.

Szerencsétlenségünkre itt, mint mondtam Korponay ezredes csapatja, egy ugyszólván fegyvertelen, csak lándzsákkal ellátott fiatal zászlóalj volt: ez szeptugrasztatott és irgalmatlanul lekaszabolaték. A látvány borzasztó seregünk eddig látszólag kedvező állapota szomorú és a kétségbeeséshez közel vala. — Tartalékunk, ezt világotan láttam, veszte volt; egyetlen reménységemet Bobics hadosztályának derék századába helyeztem, reméltem, hogy megfordul s jól célozolt tüzeléssel vagy lelkes rohammal sikerül nekik a veszendő tartalékot a tökéletes megsemmisüléstől megmenteni. E reményem is csakhamar füstbe ment. Babics hadosztályát több orosz zászlóalj előlől rohanja meg, míg hátába ugyanazon lovasság tömege tör, mely tartalékunkat csak egy futásban lekaszabolta és letiporta. Néhány perc mulva az egész jobbszárnyál zürzavar volt látható.

Az én hadosztályomnak egy ideig nyugta volt. Látván a veszélyt, melyben jobb szárnyunk küldeni. E szándékomat azonban csak hamar meghiusítá az ellenség, mely e pillanatban lovasságával és útegeimmel kétszerte nagyobb tűzereggel megtámadott s oly pusztítást tett egy útegeimben, mint zászlóaljamban, hogy azoknak megmentéséről kellett gondolkodnom s legott megkezdtem Derecske felé a visszavonulást, amely daczára a roppant ágyu tűznek s az orosz lovasság többszöri támadásának, jó rendben és lassan történt. Szorult helyzetünkben a magas kukoriczások nagy előnyünkre vala.

A szőlőkől temérdek megmenekülő honvéd csatlakozott hadosztályunkhoz, s ezek közt Nagy Sándor tábornok is. Az ellenség lovassága csak a kukoricza földkeg üldözött bennünket; itt azonban egyes, cserkesz csapatok száguldózását kivéve, megszűnt az üldözés s a hadosztály a szűzört jobbszárnyának romjaival rendezesen és nyugodtan folytathatta a visszavonulást Derecske felé.

Folyt köv.

CSARNOK.

Az Erna regénye.

Írta: **Metamorphosis J.**

Folyt. és vége,

Ö hitt és szeretett. Hitte, hogy feltalálta az ideált, akiről annyit álmodozott. Hitte — hogy a köztük fentálló lélekkoncság elváhatatlan kötelekkel fűzi őket egymáshoz. Pedig a két lélek olyan távol állott egymáshoz, mint az északi és déli sark!

Oh dehogy volt az igaz szerelmem! Olyan különbség volt köztök, mint a hamis és igaz gyöngy között. Az ifju szerelme az első — a leányé második.

Hogyan gondolta volna azt akkor Erna s pár apja—anyja s egész családja ellenezte s övgintette őt, elhatározta, hogy az övé lesz.

Szeretem és követem őt, felelte Erna — amidőn szülei kitagadással fenyesették, ha kell dolgozom, ha kell nyomorgok vele, csak ő legyen az ényim s szeressen igazán.

Mert vélekedjek bármint is akárki e reálisztikus világban, szerelem az élet költészet, s igaz örömmel valódi boldogságot a szív adhat csupán.

S milyen boldog volt Erna még nem régen is — amint ott ültek egymás mellett kéz a kézben.

A szellő szerelemtől suttogett, a madár arról énekelt, a virágok kábító illattal töltöttek be a léget, s Erna szíve eged — egy mondhatatlanul édes érzélemmel telt meg.

Szegény bohó leány! azt hitte akkor, hogy az érzélem viszonzva van. Hisz Eivér mint mindig most is örök szerelemtől beszélt s lány hízogó hanzján suttozta: Ernám egyetlenem, én édes szép virágom, mint szeretlek! Hogy imádlak! Nézd hogy dobog a szívem — mondd — oh mond meg, szeretsz-e te engem úgy, amint én szeretlek tégedet?

A leány nem felelt. Az érzélem elfojtotta hangját. Csak őszinte beszédes szeméi feltekintett az ifjuhoz. Egész lelke benne volt e tekintetben: Kiolvashatta a választ szeméből, melyek hazudni nem tudnak soha. Megérthette kezeinek remegéséből.

Nehezen melegedő, de annál mélyebb érzelmű volt a leány. Hirtelen lángra lobbanó — tartós — mélyebb érzélemre képtelen. ingatag, csapodár volt a férfi.

Hízogott neki az a tudat, hogy a jégkerget, mely Erna szívét borította. Őneki sikerült felolvasztania. s nem vette tekintetbe azt hogy ami neki csak játék volt, az a leánynak könnyen nyugalmába — életboldogságába kerülhet.

Rövid idő múlva észrevette Erna, hogy Olivér mindig hidegebb tartózkodóbb. Oh! a szívet megcsalni nem lehet, megérzi az mint a tengerszem a közelgő vihart.

Egy fájó sejtelen — együgyűsös előérzet v t rajta erő: mely nemsokára valónak bizonyult.

Nem telt bele pár hét, s az ideál himes pillangó módjára szállt virágról virágra. Nem törődött többé Ernával, elhagyta egy hang — egy bucsuszó nélkül.

S abban a szívben, mely még nem régen örömmel boldogsággal volt tele, a fájdalom és bánat öltött tanyát.

Öröm és fájdalom! Milyen különböző két érzélem.

S mégis egy anya szülöttei ők. Egy a forrásuk, egy a bölcsőjük, az a kis husdarab, melyet bonczitani nyelven szívnek neveznek vagy esufolnak az emberek.

A szegény Erna nem bírta, nem akarta előbb megérteni e hirtelen változás okát. Azt hitte, rejtelmy előtt áll, melynek megoldását hasztalan keresi. Mignem azán megérkezett a megoldás egy jóbarátnője vagy helyesebben mondva egy irigye alakjában.

Barátság! Oh hogyan profanizálják e szót sokszor — majdnem mindig.

A barátság: csillag — mely csak éjjel fénylik — éjjel ragyog. Igaz barátainkat csak a szükség — a megpróbáltatás óráiban ismerhetjük meg, s akkor aztán azt látjuk legtöbbször, hogy egy sincs.

Julianak hívták azt a jó barátot. Szép leány volt. Sokkal szebb mint Erna! A szeme csupa tűz, csupa élet. Cseresnye piros ajkai közül vakítóan tündöklő gyöngy-sor fogak. Hüljamos haja az éj sötétjével vetekedett, kézzel-jünk meg hozzá egy kifogástalan karcsu termemet s előttünk áll Julia.

Hogy is ne kapott volna lángot Olivér szíve.

Ettől a jóbarátnőtől aztán sokat megtudott Erna!

Julia elbeszélte Ernának, hogy Olivér ez idő szerint neki udvarol, elmondta, mennyire erősítgeti, hogy csak őt szereti egyedül, hogy ő Ernát sohasem szerette, s eszében sem volt

komoly szándékkal közeledni hozzá, s csak a leány hozzá való ragaszkodása bilincselte le, de hozzá kötni magát egész életére, felaldozni érte arsnyszababságát? ez egy perczig sem volt eszébe.

Végül még rágalnázta is Ernát, kiszebitette azt, ki nek m g pár nappal ezelőtt örök hűséget fogadott, s ki nek azt mondá elragadtatásban, hogy: magasabbra helyezi minden más nő felett.

A halotról vagy jót, vagy semmit. — ezt mondja egy régi közmondás. Erna már akkor Olivérre nézve halott volt, tisztelhetne volna legalább emléket. Nem tette.

Erna némán hallgatta Julát, ki mint mondá csupa jóakarattól tudatja mindezeket vele. De mit is felelhetett volna! Sokkal büszkébb lélek volt, sokkal többre becsülte önmagát, semhogy kicsinylőleg nyilatkozzék arról, ki még nem régen szívének bálványa volt.

A bálvány eltörpült ugyan — s leomlott talapatáról, de Erna büszke zárkózott természetem nem engedte meg, hogy azt a vihart, mely a közönyösség alárcza alatt szívében dult, a nyilvánosság elé vigye.

Némán türt, szenvedett vesztett remény-nyel megtört hittel szívében, mignem ama viharos éjszakán lelke megtört, nem volt többé ereje megküzdeni az étellel, mely számára csak but és szenvedést hozott, s szabaddulni akart gyöttrő kinjaitól.

De nem így rendelte a végezet. Láttuk, hogy a végső pillanában, mikor Erna a habokba akarta temetni bánatát, meglelt mentve.

Megmentve egy férfi által, aki régen gyermekkorától ismerte, és évek óta szerette a leányt, s ki már egyszer visszautasította őt, nyíltan megmondva neki, hogy bár tiszteli és b-csüli, de neje nem lehet, mert őszinte igaz barátságát többet nem érez iránta.

Dormándy Ivánnak hívták a férfit, s a szomszéd kasély birtokosa volt. Fájtt neki a visszautasítás, de nagybecsülte a leány nyíltságát és továbbra is megmaradt neki az, ami eddig volt — egy, hű önzetlen igaz barát.

Ő ösmerte Erna bánatát, s egyedül ő találta ki mi történik a leány lelkében, látta a harcától mi szívében dől.

Ama viharos éjszakán egy különös bal-sejtelenül üzetve nem tudott nyugodni. Ot bolyongott Erna ablaka alatt. Látta amint az kionsont a parkba, s lassan a leány által észre nem véve követte lépteit, éppen a kellő időben érkezett, hogy a már vízbe hanyatlo félig öntudatlant megragadja, s megmentse azt, akit mindennekfelett szeretett.

Az átélt események után Erna heves ideglázba esett. Sokáig lebegett élet s halál között, de kétségbeesett hozzátartozóinak gondos ápolása, s szívós — erős szervezete visszaadták őt az életnek.

Dormándy — élte megmentője azóta mindennapos lett Ernának házában, s midőn a leány hetek múlva első sétáját tette a parkba ő támogatta a roskadozót.

Felolvasott neki kedvencz költőinek műveiből, türtte szeszélyeit — beszélt neki érdekes adatokat külföldi utazásából — mindent elkövetett, hogy szórakoztassa, s tulboldog volt, ha egy perczre is elúzhette homlokáról a borot, s egy mosolyt varázsolhatott halvány arczára.

A multat soha sem említették, mintha csak közösen megegyeztek volna ebben, de de azért Dormándy gyakran látta Erna arcát elborulni;

Az idő — ez a legjobb orvos — végze enyhítette Erna bánatát.

Mindjobban megismerve Dormándynak szép lelkét nemes jellemét — látta a különbséget a két férfi között, s minél jobban meggyőződött róla mennyire erdemetlen volt, szerelmére az, akiért életét akarta kídobni annál jobban visszatért hite reménye — s életkedve

Dormándy a hű önzetlen barát soha nem szólt Ernának érzelmeiről, de Erna olvasott e férfi lelkében. Látta ottan azt az igaz — tiszta — mély szerelmet, mely megnyilatkozásában nem pózol, nem keresi a feltü-

nést — mégis minden tetteben, száz alakban fellépő güanszait érezni lehet.

A lassankint — észrevélenül lopódzott az ő szívébe is egy érzés, mely több volt a rokonszenvenél, s több mint a barátság érzete.

Igy folyt az idő Ernára és Ivánra nézve feledhetlenül kelemesen, s mindennap jobban meggyőződve arról, hogy egymást nélkülözni nem tudják. S midőn Iván most már másodikban megkérdezi Ernától: Akar-e az ő édes imádott kis felesége lenni, a leány boldogságtól sugárzó arczezal mondja ki az Igent, és tudja — érzi, hogy annyi szenvedés, annyi megpróbáltatás után végre biztos révbe ért.

A multak árnyai elvonultak — a bánat-felhők eltűntek, helyet adva egy szép reménynek, mely rózsás illatos szárnyait kiterjesztve megmutatta azt az utat, melyet eddig hiába keresett s mely a boldogsághoz vezet.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

június 10

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

Bursa	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	76	8.05—8.20	80	8.60—8.65
" "	77	8.30—8.40	81	8.65—8.70
" "	78	8.15—8.20	82	—
Tiszavidéki ó	79	8.30—8.40	—	8.65—8.70
" "	76	8.05—8.15	80	—
" "	77	8.20—8.25	81	8.40—8.45
Pestvidéki ó	78	2.25—2.35	82	8.45—8.50
" "	79	8.30—8.40	—	—
" "	79	8.00—8.10	80	—
Fehérmegyei ó	76	8.55—8.65	81	—
" "	78	7.20—8.20	82	8.35—8.40
" "	79	8.35—8.45	—	8.40—8.45
Bácskai ó	76	7.45—8.10	80	—
" "	77	8.15—8.25	81	8.30—8.30
" "	78	8.20—8.30	82	8.35—8.45
Észak magy	79	—	—	—
" "	78	—	80	—
" "	79	—	81	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű	uj 70—72	6.40 6.45
" másodrendű	—	6.35 6.40
Árpa takarmánynak	uj 60—62	4.50 4.75
" égetni való	uj 62—64	5.— 5.80
" serfőzdei	uj 64—66	6.50 8.—
Zab	uj 39—41	5.80 6.25
Tengeri bánsági	uj —	3.45 3.55
" más nemű	uj —	3.35 3.40
Rapczé bánsági	uj —	3.20 3.50

Sertésvásár.

június 10

Kőbányai sertés piac. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli súlyban) ——— krajczárig, közép (páronkint 220—260 kilogramm súlyban) 54¹/₂—55¹/₂ krajczárig könnyű (páronkint 220 kilogrammig terjedő súlyban) 53—54 krajcz árig.

Sertéslétszám: 1897. évi június 8-ik napján volt készlet 33 562 darab, 1897 június hónap 9-ik felhajtott 506 drb, 1897 június hónap 9—10-ik napján elszállított 433 drb. 1897 június hónap 10-ik napjára maradt készletben 33 725 drb. A hizott sertés üzlet-rányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár. A ferenzvárosi petroleum rakodónál levő székesfővárosi konzum sertésvásár jelentése június 7-éről: Érkezett: 601 dr. Elszállított budapesti fogyasztásra 365 drb vidékre 120 drb, elszállított maradt 486 drb — Nap i á r a k : 120—180 klg. sulyban 52—54 fr. 250—280 klg. sulyban 52—54 frt ma'aczok 19—40 frt. különfélék 120—180 kl sulyban 50—53¹/₂ frt.

Sertés-konzumvásár. A földmívelési miniszter a sertéseknek a budapesti sertés-konzum vásárról a vidékre való szállítását rendelet útján beszüntette. A vidékre ezentul csak Kőbányáról lehet sertéseket szállítani.

Meghívó.

A Debreczen-füzesabony-ohát-polgári

h. é. vasut részvénytársaság

1897. évi június hó 23-án délután 6 órakor

Debreczenben

a városháza tanácstermében

VIII-ik

rendes évi közgyűlését

tartja, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívottnak

Tárgysorozat.

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletéről.
2. Az igazgatósági számadás és a tiszta nyereség hováfordítására vonatkozó indítvány.
3. A felügyelő bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásáról és az igazgatóság által a nyereség felosztására nézve tett indítvány felett.
4. A mérleg megállapítása s az igazgatóság és felügyelő bizottság részére adandó felmentvény.
5. Az igazgatóság és felügyelő bizottsági tagok jelenléti jegyei értékének megállapítása.

Debreczen, 1897. június hó 4-én.

Az igazgatóság.

A közgyűlés tartamára a részvények a «Bayerische Vereinsbank»-nál Münchenben, a «Budapesti bankkegyesület részvénytársaság»-nál (Budapest, V., fürdő utca 1. sz. a.) a társaság debreczeni hivatalos helyiségében nagys. dr. Király Ferencz orsz. képviselő urnál, és a társaság igazgatóságánál (Budapest, VII. dohány utca 76. sz. a.) alapszabályszerűleg 8 nappal a közgyűlést megelőzőleg letéteményezendők.

Az eredeti zárszámadások és jelentések a társaság debreczeni hivatalos helyiségében betekinthetők.

HOFFMANN és TÁRSA

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben

mindenfélé

Ügyvédi, bírósági és végrehajtói

NYOMTATVÁNYOK

következő olcsó árszámítás mellett kaphatók:

100 ív Arverési jegyzőkönyv	— — — —	70 kr.
100 „ 201 pld Arverési hirdmény	— — — —	70 „
100 „ 200 „ Rendelvény	— — — —	70 „
100 „ Biztosítási végrehajtási jegyzőkönyv	— — — —	70 „
100 „ Kielégítési végrehajtási jegyzőkönyv	— — — —	70 „
100 „ 200 pld Nem szorgalmazás	— — — —	70 „
100 „ 400 „ Kézbesítési ív	— — — —	70 „
100 „ 200 „ Igény felhívás	— — — —	70 „
100 „ Végrehajtási jegyzőkönyv	— — — —	70 „
100 „ 200 pld Értesítvény haszonbérletről	— — — —	70 „
100 „ 200 „ Értesítvény	— — — —	70 „

Raktáron nem lévő nyomtatványokat hasonló olcsó árban készítünk el.

Nyomatott Hoffman és Társa könyvnyomdájában Debreczenben, főpostával szemben.

RABMUNKA.

Tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy a helybeli fogházban kemény fából készített

kerti berendezések

ugyszintén vasállványu kosarakat, valamint

Utazó vessző koferek

legszebb kivitelben, **esztergályos és kerékgyártó munkák, dísz virágoszlopok, jégűtők, szobabutorok, a házi szükségletez tartozó bármiféle eszközök, 5 és 10 kilos szőlő szállító kosarak bármilyen mennyiségben raktáron kaphatók és készítésre megrendelhetők.**

Leánynevelő intézeteknek ajánlom a legujabb fajtájú **stikkoló rámakat**, melyek kiválóan czélszerűek, kaphatók minden nagyságban olcsó árak mellett, tömeges vételnél árengedménnyel.

Minden áru igen jutányosan beszerezhető.

Javítások mérsékelt díjszámítás mellett eszközöltetnek.

Gyors és pontos kiszolgálást biztosít

Tisztelettel

BERNÁTH JENŐ

rabmunka vállalkozó
a törvényszéki palotával szemben.

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszer-táramban.

Ára egy kiüvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen a datik

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszer raktára.
DEBRECZENBEN, (Tisza-palota.)

Földbirtokosok figyelmébe!

A közeledő

cséplési idény

alkalmával tisztelettel ajánljuk **cséplőgépek és kazánok** gazdaságos és előnyös fűtésére különösen alkalmas **királdi és sajószentpéteri**

akna, cséplési és darabos szeneinket,

melyek évek óta a t. gazdaközönség körében közkedveltségnek örvendenek.

Kivánatra készséggel szolgál a legjutányosabb árajánlattal a

Magyar Általános Kőszénbánya

Részvény-Társulat vezérképviselete

HEVESI GYULA urnál **DEBRECZEN.**